

Glas zavveznikov

Informacijski dnevnik A. I. S.

TRST, sreda 26. junija 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 12 Telefon št. 83354 in 9445

OGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovski L. 27, mrtvaški L. 66 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglas L. 45. V vsebini lista (tekstni oglas) L. 45. Davač in včet. Plačljivo v naprej. Oglase sprejema izključno: S.P.L. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 4 (zaostale L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Leto II - Št. 314

Cena 4 lire

Nobenega sporazuma

2 1/2 urno brezplodno razpravljanje Molotov in kolonije

FRANCOSKI POLITIKI



PIERRE HENRY TETTGEN
ljudejsko republikansko gibanje, pravosodni minister

Celo Dodekaneza

še niso vrnili Grčiji

PARIZ, 26. junija — Po predvčeršnjem sestanku, ki je trajal 6 ur, ne da bi dosegli omejene rezultate, so predložili zunanji ministri včeraj popoldne, morda zadnjikrat, sporne točke, katerih seznam so pripravili namestniki zunanjih ministrstev.

Najvažnejša vprašanja, ki jih je treba še rešiti, so:

- 1) italijanska vojna odškodnina,
- 2) italijansko-jugoslovanska meja in Trst,
- 3) italijansko-francoska meja,
- 4) znanje italijanske mornarice,
- 5) mirovne pogodbe z balkanskimi državami in s Etnako.

Treba je tudi še vidno določiti postopek v zadevi italijanskih kolonij.

Kaže, da so opustili prejšnji načrt, da bodo seje tajne, ker je bila popoldanska seja, ki se je začela ob 16. uri, uradna.

Štirje zunanji ministri so šele včeraj popoldne nadaljevali z razpravljanjem. Jutranja seja je bila preložena, da so lahko štirje namestniki predložili še razne sporne točke mirovnih pogodb. Posledni dopisnik britanske radijske službe podpira, da se ministri niso mogli dogovoriti, da bi se sestajali v tem tednu dvakrat na dan, z namenom, da pospešijo delo konference. Včeraj je Molotov imel razgovor z mednarodnim ministrom predsednikom Nizemjem, ki je bil na obisku v Londonu in Washingtonu. Nagaj je izjavil, da namerava zaprositi štiri zunanje ministre, da bi ponovno vzeli v preučitev nedolgo odločitev, da izročijo Transilvanijo Rumuniji, in da nima namena sprožiti vprašanja o donavski plovisli.

MONTGOMERY V CASERTI

London, 26. junija — Letalo maršala viskanta Montgomeryja je pristalo na letališču v Casertu. Prispelo je iz Aten. Preden je šel v Italijo, je Montgomery obiskal britansko vojaško oporišče v Egiptu, Palestini in Indiji. Ob koncu nadzornega potovanja bo prevzel mesto poveljnika glavnega stana.

RODIONOV MINISTRSKI PREDSEDNIK RUSKE REPUBLIKE

Moskva, 26. junija — Vrhovni sovjet ruske sovjetske zveze socialistične republike — poročila moskovska radijska postaja — je imenoval M. I. Rodionova za ministrskega predsednika ruske republike.

Naistem zasedanju so soglasno odobrili preračun za leto 1946 in ustanovili dve novi ministristvi: ministrstvo za tehnično kulturo in ministrstvo za kinematografijo.

Radijska postaja dodaja, da izgubi z odločitvijo, ki so jo odobrili včeraj, krimsko republiko status samostojne republike.

PODALJŠANJE VOJASKE SLUŽBE

Washington, 26. junija — Senat je odobril zakon o podaljšanju obvezne vojaške službe do 31. marca 1947. Zakon je predhodno odobril pešanska zbornica ter ga bodo zdaj predložili predsedniku Trumanu v podpis. Ta zakonski osnutek je kompromis med askonskim osnutkom senata za podaljšanje vojaške službe do 15. maja prihodnjega leta in osnutkom poslanske zbornice, ki predvideva podaljšanje do 15. februarja.

ARETACIJA PRIPADNIKA «SAM»

Bologna, 26. junija — V bližini socialističnega sedeža «Matteotti» v Bologni so ustavili nekoga Paola Zona, študenta, pri katerem so našli listke z natisnjanim likovnim snopom in podatki o likovni ustanovi UNRA v Zürichu, ki jih ni oskrbuje, razen Sovjetske zveze.

Predsednik je dodal: «Posljam prava poročila našega pooblaščenca v Sovjetsko zvezo. V njem pojasnjam, da bodo odredbe o cenzuri, ki so v veljavi za vse dopolnilne v Sovjetski zvezi, veljale tudi za dopolnilne, ki žele pošiljati vesti o porabi in razdeljevanju dobav ustanove UNRA. Zastopnikom ustanove UNRA so dovolili potrebne pojasnitve, da bi mogli opazovati in poročati o razdeljevanju dobav vseh državah, ki jih UNRA oskrbuje, vključno v Beli Rusiji in v Litvi».

MANJ CET V NEMCIJI

London, 26. junija — Poveljniki ameriškega zasedbenega področja v Nemčiji general Joseph McNarney je izjavil, da bo s 1. julijem prešlo ameriško zasedbeno ozemlje v vrstno stopnjo med splošno vojaško zasedbo in zasedbo s policijskimi silami.

DOLGO ZASEDANJE

London, 26. junija — Včeraj popoldne se je končala v parlamentu najdaljša seja, kar jih je bilo v desetih letih, ker je trajala 20 ur in 28 minut. Da se najde druga spornila vredna seja v analizi parlamenta, se mora posesti najzaj do 1881, ko je trajala neka seja v spodnji zbornici neprekinjeno 41 ur in pol.

Truman o cenzuri poročil UNRR

Washington, 26. junija — Predsednik Truman je sporočil kongresu, da so dosegli zadovoljive sporazume za razširitev cenzuriranja vesti o določenih ustanovah UNRA v Zürichu, ki jih ni oskrbuje, razen Sovjetske zveze.

Predsednik je dodal: «Posljam prava poročila našega pooblaščenca v Sovjetsko zvezo. V njem pojasnjam, da bodo odredbe o cenzuri, ki so v veljavi za vse dopolnilne v Sovjetski zvezi, veljale tudi za dopolnilne, ki žele pošiljati vesti o porabi in razdeljevanju dobav ustanove UNRA. Zastopnikom ustanove UNRA so dovolili potrebne pojasnitve, da bi mogli opazovati in poročati o razdeljevanju dobav vseh državah, ki jih UNRA oskrbuje, vključno v Beli Rusiji in v Litvi».

AMERIKA REŠUJE SVET PRED LAKOTO

WASHINGTON, 26. junija — Chester Davies, predsednik ameriškega izrednega odbora proti pomanjkanju, je naznanil, da so dosegli Zdržiene države v drugih desetih dneh meseca junija v izvozu pšenice in drugega žita rekordno število 477.000 ton. Izvoz meseca junija znaša do zdaj 834.000 ton in skupna količina od začetka leta znaša 4.715.000 ton. Davies je dodal, da ima vlada še na razpolago zadostno količino žita, da bo mogla izpolniti obljubo ter do natočila v prvih šestih mesecih tega leta 6 milijonov ton, medtem ko so prvotno misli, da bodo do konca junija natočili samo 5.723.000 ton.

Bidault že v težavah

Spor med komunisti, ki so pristali na 15% povišanje plač, in Glavno delavsko zvezo, ki zahteva 25% povišanje

PARIZ, 26. junija — Kljub politični kompromisu, ki jo je sklenila z voditelji komunistične stranke nova francoska vlada, pod predstojstvom Bidaulta, se bo vlada kmalu znašla pred težavami zaradi povišanja plač. Sinoči se je nova vlada prvič sestala, da sestavi programatično izjavo, ki jo mora v sredo popoldne predložiti zbornici. Toda vlada se popolnoma zaveda, da Glavna delavska zveza (ki predstavlja 5 milijonov delavcev) ne bo pristala na kompromis, ki ga je vlada dosegla s komunistično stranko glede zahtev po 25% povišanju plač, ki jo je predložila ta zveza. Čeprav sta komunistična voditelja Maurice Thorez in Jacques Duclos pristala na splošno 15% povišanje (kar sta stavila kot pogoj, pod katerim sta stopila v Bidaultovo vlado), pa Glavna delavska zveza vztraja na zahtevi po 25% povišanju.

Indijci v Južni Afriki

„Če niso zadovoljni, se lahko vrnejo domov.“ Zdrženi narodi se ne vlikajo v notranje zadeve članov

NEW YORK, 26. junija — List «New York Times» se bavi v vodniku z obojema Indijci proti južnoafriški zvezi in v pisi, da Zdrženi narodi nimajo pravice vtičati se v notranje zadeve nobene države. List pravi: Indijske obtožbe na enajstoj točki vprašanje za Zdržene narode in močno je, da bodo zahtevali točno definicijo o, ju-risdikciji in oblasti Zdrženih narodov. Ni ne more bolj škoditi njihovi avtoriteti in ugledu, kakor zavračanje v vprašanju, za katere niso pristojni. Treba si je predložiti, da ne gre za indijske državljane, marveč za osebe indijske rase, ki se cele generacije živijo v Južni Afriki in so torej južnoafriški državljani. Listina Zdrženih narodov izrecno pravi, da zadeve, ki popolnoma spadajo v notranje zadeve, ne spadajo v pristojnost Zdrženih narodov. Ta organizacija nima pravice vtičati se v notranja vprašanja nobene države, razen če gre za napad ali za grožnjo napada. Vsaka druga razlaga bi odprla vrata vmešavanju neke države v notranja vprašanja druge, kadar bi se ji to zdelo primeren za njene namene. Dolžnost države, ki je članica Zdrženih narodov, je spoštovanje notranjega pravnega reda vseh drugih. Vsako drugo stališče bi dovedlo do mednarodnih sporov posebnega nevarnega vrste. Zdrženi narodi niso v steno-plju v ta namena.

Po vseh posebnih dopisnikih lista «New York Times» v Pretoriji po protestih, ki so jih iznesli Indijci pred Zdržiene narode za svojo razbremenitev v Južni Afriki, predvidevali in so zato povzročili v tej državi malo odziva.

Južnoafriško zadržanje ostane neizpremenjeno, oz. trdno na-nadu da je to izrazito notranje vprašanje in da morajo Indijci (250.000), rojenci skoraj vsi v Južni Afriki, izbirati med dvema možnostima, ali da jih imajo za južne Afrikanke, podrejene zakonom te države, ali pa so Indijci. V tem zadnjem primeru bi bilo boljše, če bi se vrnil v domovino. Potrdjujejo, da nobenega Indijca niso nikoli sprejeli v Južno Afriko, ne da bi mu priznali pravico, da se brezplačno vrne v rodno deželo in da bo imel to možnost.

NEW YORK, 26. junija — Reuterjev dopisnik na krovu ameriške admiralske ladje «Mount McKinley» poroča, da je poveljnik ekspedicije za poiskave z atomsko bombo, viceadmiral V. H. P. Blundell, izjavil, da je atol Bikini prepečeno področje za letala vseh držav.

Rekel je vsakoj letalo, ki bi krlilo mojo odredbo, bi utegnilo zelo slabo končati in je dodal, da bodo se silo odstranili vsako ladjo, ki bi se približala temu področju.

Strokovnjaki mornarice Zdrženih držav javljajo, da bodo v teku poiskave z atomsko bombo, ki na otoku Bikini, porabili filmski aparat 15.000 m nemega filma in 450.000 barvanega filma.

Dolocal bo največji letalski fotografski aparat, ki je dolg 1 m in pol, katerega objektivi je širok več kot 1 meter. S tem aparatom lahko slikajo številne na zapretni uri na razdaljo 400 m. Drugi aparat, kateri se bodo poslužili, so: filmski aparat, ki posname filse vrti v eni sekundi, aparat, ki se vrti 80 ur brez menjave filma, fotografski aparat, ki sliko največji letalo, in fotografirski aparat, ki lahko največji mrak. Kontrolirani radijski aparat bodo sprejemali glasove na najmanjši razdalji.

ATOMSKI POISKUŠI OGRAŽAJO ZEMLJO?

Robert Estault Palteris je izjavil v Znanstveni akademiji v Parizu, da bodo atomski poiskusi, ki bodo prihajali mesec na atomskem otočju Bikini, ograjali obstanek zemeljskega planeta. Met drugim je dejal, da je voda v bistvu atomski eksploziv z enako močjo kot uran.

SELITEV JAPONCEV Z JAVE

Batavia, 26. junija — Iz nizozemskih virov poročajo, da so zdaj odšli 58.000 Japoncev z otoka Jave. Devet tisoč Japoncev so še zadržali kot delavce na zahodnem delu otoka in 2.000 jih je ostalo v pristanišču Surabaya na zahodnem obrežju in na «Rajskem otoku» Bali, vzhodno od Jave.

Hlevi za živali...

«Držba, ki žrtuje svobodo vseh, z namenom, da zagotovi kruh majhni manjšini, ni družba ljudi, temveč skupina hlevov za živali. Vsi smo sporazumni, da se mora civilizirana država boriti proti pomanjkanju. To da nikoli ne sme zapraviti svoje večine državljanov, tudi ne z namenom, da ji odpravijo pomanjkanje».

(Salvador de Madariaga v pravkar izšli knjigi «Panthe, zmagovalci»)

ZETEV V SOVJETSKI ZVEZI

Moskva, 26. junija — Moskovski listi prinašajo na prvih straneh poročila o pričetku žetve v južnem delu Sovjetske zveze. V severni kavkaski republiko so pričeli z žetvijo jecmna. Prva poročila pravijo, da je pridelek v nekaterih krajih enak, v drugih pa večji kot lani. V Dagestanu v Severnem Kavkazu, ki meji na Kaspijsko morje, so že pričeli z žetvijo pšenice, medtem ko bodo po drugih poročilih pričeli prihodnji mesec.

AVSTRIJA VZTRAJA

London, 26. junija — Včeraj je na Dunaju avstrijski kanceler potrdil namen vlade, da bo vztrajala na povnitvi Južne Tirolske ki Avstriji. Predložili bodo predlog, za izvedbo referendumu.

Saragat predsednik ustavodajne zbornice

V Italiji so „brez pokoljev, terorja in civilne vojne“ izglasovali republiko

RIM, 26. junija. — Za prvo zasedanje ustavodajne zbornice, včeraj popoldne, je bilo opaziti velik naval. Ne samo, da so bile tribune nabito polne, natrpna je bila tudi dvorana s poslanci; komunisti, socialisti, akcionisti, demokristjani in republikanci na levi; v sredini liberalci in demokristjani; na desni qualunquisti in predstavniki bloka svobode. Na diplomatski tribuni je bilo opaziti načelnike zvezniške komisije admiralja Stonea, ki ga je spremljal brigadni general Lush, veleposlanike Sovjetske zveze in Turčije, dekana diplomatskega zbora monsignorja Borgoncini Duca in druge diplomatske zastopnike.

Na prostorih za vlado so bili prisotni vsi ministri in državni podtajniki. Na srednji tribuni, ki je bila rezervirana za člane vladaške hiše, je opaziti osebnosti političnega in diplomatskega sveta, številne zastopnike narodno osvobodilnega odbora Julijake krajev, številne gospe, med njimi soprogo predsednika ministrskega sveta, iz sredine so odstranili svojce g.b.

Točno ob 16. je vstopil v dvorano Orlando, katerega je zbornica pozdravila z velikim navdušenjem, ki je trajalo do tedaj, dokler ni zaval predsedniškega mesta — kot dekan poslancev — in prišel z govorom.

Iz klopi na desni strani je bilo slišati vzklikanje «Zivela republika», temur so sledili navdušeni aplavzi vse zbornice, ki je vstala. Orlando je nato povabil najmlajše poslance, naj začasno prevzamejo posle tajnikov.

Orlando je govoril o slavnostnih trenutkih, obnovi Italije in ureditvi republike. Ob koncu so poslanci zvovali skokljivi na noge ter dolgo ploskali. Potem je prišel s svojim govorom ministrski predsednik De Gasperi: «Vlada pozdravlja v zbornici izraz ljudske suverenosti. Ko bo izvoljen zasedni državni poglavar, bo združil v svojih rokah oblast, ki so mu jih določili v tem prehodnem obdobju. Tako se mirno izvršuje največji premik sodobne italijanske zgodovine. Z vztrajno, navdušenjem in ljudsko disciplino so premostili prepad dveh stoletij brez vojskih in materialnih izgub. Ko je omenil, da to delo ni bilo brez žrtve, je nadaljeval: «Kateri narod se lahko ponosa s podobnimi vzgledi resnične demokracije. Drugod so bili pokolji, teror, civilna vojna. V naši državi pa je deloval vpliv svetovnega duha, krščanstva, človeški duh Mazzinija, čustvovanje delavskih organizacij».

Besede ministrskega predsednika je zbornica sprejela z velikim navdušenjem. Nato so pristopili k glasovanju za predsednika ustavodajne zbornice. Ko so končali s glasovanjem ter stajem, je predsednik sporočil izid glasovanja, ki je: Navzoči glasovalci: 468; Saragat (demokr.) 180 glasov; Venturi (Uo-mo qualunquie) 26 glasov; Giordani 2 glasova, Mentasti 1, Mazzoni 1; Andreotti 1; De Gasperi 1.

Orlando je zato proglasil za izvoljenega predsednika ustavodajne zbornice Giuseppe Saragata.

Po odmoru je predsednik sporočil izid glasovanja za ostala mesta. Za podpredsednike so bili izvoljeni: Terracini (kom.) 202 glasova, Micheli (demokr.) 139 glasov, Conti (republ.) 139 glasov, Pecorari (demokr.) 180 glasov. Za tajnike: Battisti (socialist) 205 glasov, Maorili (republ.) 204 glasov, Milnelli (kom.) 201 glas, Terenzi (demokr.) 199 glasov, Scutari (demokr.) 178 glasov, Chieffi (demokr.) 178 glasov, Petrilli (demokr.) 178 glasov.

UPRAVNE VOLITVE NA SOVJETSKEM PODROČJU

Berlin, 26. junija — Upravne volitve v sovjetskem zasedbenem področju v Nemčiji bodo septembra, in sicer 1. septembra na Saksoknem, 8. septembra v Turingiji in 15. septembra v Mecklenburgu ter Brandenburgu. Volilno pravico bodo imeli vsi

ROMUNSKO STALIŠJE DO TRANSILVANJE

Bucuresta, 26. junija — Romunski minister Patrascanu se je v nekem govoru, ki ga je imel v prestolnici Transilvanije Cluj, bavil z novimi revizionističnimi težnjami Madžarov in z nekaterimi vidiki vprašanja Transilvanije. Patrascanu je omenil nedavne izjave madžarske vlade, s katerimi odklanja sprejem sklepov pariske konference in odločno zatrdil, da je stališče romunske vlade jasno in nedvoumno in da pripada Transilvanija Rumuniji etnično, strateško, gospodarsko in zemljepisno.

Patrascanu se je dotaknil tudi življenjskih pogojev madžarske manjšine ter izjavil, da uživa ta manjšina po 23. avgustu 1944 take pravice, ki jih do zdaj niso priznali nobeni manjšini na svetu. Enako pravnost med romunskimi in madžarskimi prebivalstvom Transilvanije — je rekel minister — ni samo potrjena, ampak dejanska obetaja. O tem dejstvu se je moglo pričati vsak čas.

ZAHVALA MADŽAROV

Washington, 26. junija — Madžarski ministrski predsednik Ferenc Nagy, ki je bil skupno z raznimi člani svoje vlade nedavno gost ameriške vlade v Washingtonu, je poslal zahvalno brzojavko vrhušcu poslov ameriškega zunanjega ministrstva. Achesonu, ter ga je prosil, naj izrazi predsedniku Trumanu njegovo zahvalo.

GROLOVO PRIČEVANJE

ZANIMAL SKORO VSE VLADINE OTOŽBE TRIFUNOVIČEVO PRIČANJE

Beograd, 28. junija — Dopisnik lista «New York Times» piše, da je bil zaslišan kot oboževalec priča — ki pa to ni bil — bivši podpredsednik Titove vlade Milan Grol. Bivšega predsednika jugoslovanske vlade v Londonu Grola so pozvali, da bi pričal proti desetim oboževancem, ki jih sodijo v odsotnosti. Grol je med pričevanjem oboževal bivšega jugoslovanskega veleposlanika v Zdrženih državah Konstantina Fotiča, da se je tako zaval za srbske kroge, da je postal veleposlanik ne Jugoslavije, temveč Srbije».

Poročilo dodaja: Grol je v pričevanju, ki je trajalo skoro tri ure, zanimal skoro vse vladine obožbe. Na koncu mu je ljudski tožilec postavil vprašanja, z namenom, da bi ga spravil v zadrego: kakor da bi bil tudi Grol oboževalec in ne oboževalec priča. Grol je zanimal izjavo obožbe, po kateri naj bi Fotič vodil v Ameriki kampanjo proti Jugoslaviji, toda priznal je, da Fotič ni bil tuj gibanju za obnovo neodvisne Srbije, namesto Jugoslavije.

Na razpravi je bivši ministrski predsednik jugoslovanske vlade v Londonu Miša Trifunović potrdil Mihajlovičeve izjave, po katerih je general čkal primernega trenutka in pomoč zaveznikov, da bi pričel z obsejnim podvigom proti Nemcem. Trifunović je prav tako izjavil, da ni londonska vlada nikoli poslala četnikom navodil za boj proti partizanom. Govoril je nato o pomoči, ki so jo nudili Mihajloviču Američani v prvih letih vojne. Do konca leta 1942 — je dejal — je Amerika priznavala Mihajloviča kot edinega predstavnika Jugoslavije, ki se je vedno boril.

SLOVAŠKI NARODNI SVET

Praga, 26. junija — V kratkem bodo predložili češko-slovaškemu parlamentu načrt, po katerem bo slovaški narodni svet prejel funkcije zakonodajnega telesa, z nalogo, da bo obravnaval izključno le slovaške zadeve, medtem ko bo osrednja vlada v Pragi odločala o vprašanjih, ki se tičejo vse države.

ZAPISKI ZASEDNA AVSTRIJA

II.

Ministrski predsednik dr. Figl je v svoj nastopni govor vključil nekaj omejenih ukrepov za podpravljanje; Sovjeti čakajo na dokaz, da misli resno: povod temu ni samo ideološki, ampak strah, da bi pod zasebno iniciativo industrije hitro podleglo zahodnemu kapitalu in celo služile kot kanal za nadaljnje širjenje zahodnega vpliva proti vzhodu. Na to lahko Avstrija razumljivo odvrne, da ne morejo začeti s podpravljanjem, dokler ne bodo končno pojasnili določil potadamskega sporazuma in dokler ne bodo vedeli, katere industrije so res njihove in katere jim lahko vzamejo za vojno odškodnino.

Ta sporazum, s katerim nihče ni soglasa, stoji kot stršilo nad vsakim razpravljanjem o bodočosti Avstije. Pomembno določilo te pogodbe upravičuje Sovjetsko zvezo do blivše nemške imovine v vzhodni Avstriji. Razširjeno do skrajnosti in tolačenno v skladu s položajem leta 1945, bi lahko pomnilo skoraj vse avstrijsko gospodarstvo, zaradi česar država ne bi mogla postati samostojna, kot so ji objubiljali v Moskvi. Sovjeti še niso zavzeli svojega stališča, čeprav so od časa do časa uporabljali Potadum kot vzrok za zasedbo kmetij, tovarni in gospodarskih zgradb, do česar po mnenju ostalih treh zaveznikov niso bili upravičeni. Zahodne sile bi rajši tolažile kot nemško imovino tisto, ki je bila nemška pred priključitvijo in v močre imovino, ki so jo dodali Avstrijci kasneje. Avstrijci ne pa imovine, ki so jo Avstrijcem zvali s silo; splošno, da bi jo omejevali tako, da nje odstranijo ne bi preglobočilo ranila avstrijskega gospodarstva.

Nekateri mislijo, da bi Avstrija kljub tem oviram lahko izdelala državni načrt in pokazala, da so iznešene začetne namere iskrene. Socializem niso zadržale potadamske negotovitosti in so pravkar objavili program, ki nakazuje mnogo obširnejše področje podpravljanja kot politika ljudske stranke. Ljudska stranka je stranka zasebne inicijative in na nesrečo je v tem letu obnavljanja vpliv velikih podjetij prerastel vpliv kmetov. Cim delj se to nadaljuje, tem manj podobno je, da Sovjeti pustijo svoj prijem. Še vedno je ena izmed glavnih avstrijskih nalog, kot je bila po prvi svetovni vojni, da spravijo kmete z delavci, delozo z Dunajem, konservativce z revolucionarji.

Vstani namigujejo, da so sovjetski prigovori razlog, da bi ostali v Avstriji in da bi sovjetsko področje v Avstriji radi spremenili v avstrijsko področje v Sovjetski zvezi in s pomočjo potadamskega sporazuma želeli v državi povečati stremeljenje po razkroju. Lahko rečemo, da je Avstrija hodiček, ki prigriz vzhod in katerega si hočejo Sovjeti zagotoviti, da ga ne bi uporabili proti njej.

Avstrijske pritčbe zvenijo tako svetlohliskne kot pravilne, kadar kdo spomni, da se je Avstrija udeležila obleganja Stalingrada in da so imeli na glede na podrobnosti tega neskončne spora le majhno odprdnostno gibanje. Stevilne zgodbe o vedenju Rdeče armade po osvoboditvi so bile zela pretirane. V Avstriji stalno srečujemo ljudi, čiji prijatelji, nikoli pa njim samim, so storiili kaj hudega. Srečujemo številne ljudi, zlasti med ubožnjaki, ki nimajo ničesar proti Rdeči armadi, razen njene stalne prisotnosti; v tem pogledu pa so prvi vsem zaveznikom.

Avstrija je preskrbela Sovjetom prvi daljši množični stik z zahodom, ki so ga dosegli po neizmeren bojnem pohodu. Popolnoma so veš dni, ropali in plenili; tega ne zanikujemo, niti ne prosimo za to opravičila. Od tedaj se je njihovo vedenje tako izboljšalo, da jih ni mogoče spoznati. Demobilizacija je zadela starejše letnike in prevozi domov so postali lažji; več tisoč jih je odšlo v zadnjih tednih.

Sovjeti so se odločevali za zaplenjanih, ki so zagreleni tudi delavske množice, ki bi jim bile sicer naklonjene. Ulinek teh dejanj je rahlo nakazal komunistični voditelj Ernst Fischer, ko je kritično govoril o «določenih rezerviranih» Sovjetske zveze do Avstrijci. Sovjetska zveza bo pametno storila, če pokaže v pogledu potadamskega sporazuma stališče, ki bo Avstrijo podprlo in če nadaljuje s umikom čet. Sovjetska zveza bi več dobila od Avstrijci, kateri bi naklonila svobodo, kakor pa od obšutno podpravljanje Avstrijci. Večina Avstrijcev želno priključuje to svobodo, ki naj bo pod okriljem organizacije ZN ali neke vrste nadzorstvo, da bi mogla razviti vlogo emosta med vzhodom in zahodom, na katero se sklicuje vsak javni govornik. Trenotno pa je mogoče preobremenjen in zavest, da je most prva stvar, ki v primeru spopada zleti v zrak, povzroča Avstrijcem nervozo.

ZANIMIVOSTI

Uničenje otoka Helgolanda

Po brzojavkah, ki so jih prejeli newyorški listi, bodo britanske skupine za razorožitev Nemčije, ki delujejo v Hamburgu, prekinile svoje delo z uničevanjem ladjedelnih otokov. Po besedah britanskega vojnega urada, ki ga nameravajo popolnoma uničiti, skupno z največjim nemškimi pomorskimi oporiščem Wilhelmshavenom.

Po vestih, ki jih je prejel iz Hamburga list "New York Times", zaslužno ne bodo uničili ladjedelnih otokov "Deutsche Werft", "Hofstadterwerke", in drugih manjših, ker bodo služile za popravilne zavetišča vojske.

V hamburškem pristanišču, ki je pod britanskim nadzorom, so od preteklega leta odstranili ostanke 16 plavalnih bazenov, 55 desetih sošolskih ladij in tisoče manjših ladjev, ki so bili potopljeni ob priliki zavezniških bombardiranj.

Kozmični žarki
novo orožje

Ameriški znanstveniki se v zadnjem času bavijo zelo temeljito s preučevanjem kozmičnih žarkov. Nekateri pravijo, da je kozmična energija neprimerno močnejša od atomske. Znanstveniki pod vodstvom dr. Swana pripravljajo posebne poskuse z letalnimi trdnjavami, pri katerih bodo preučevali kozmične žarke.

Nihče ne ve, kaj so ni odkod prihajajo kozmični žarki. Znanstveniki vedo samo, da so kozmični žarki pojavljali v zelo velikih višinah. Vse drugo je še zavito v tajnost.

Izredno velika energija kozmičnih žarkov je povzročila zanimanje znanstvenikov vsega sveta. Kozmični žarki lahko prodrejo na stotine metrov v zemljo ter pridejo skozi 25 metrov debelo plast cinka.

Med poskusi z letalnimi trdnjavami dr. Swana meril frekvenco in smer teh žarkov v različnih zemeljskih dolžinah in širinah. Pri tem merjenjih bo uporabljal posebne elektronske priprave. Istočasno bodo tudi izpostavljali različne rudnine vplivu kozmičnih žarkov ter merili, kakšne so posledice.

Orožje proti atomskim raketam

Ameriški general Everatt S. Hughes je odkril nekaj podrobnosti o novem fantastičnem orožju na reaktivni pogon. Čeprav so raziskovanja še v začetnih fazah, menijo, da bo to obrambno orožje proti atomskim raketam in oklepniškim letalom z atomskim orožjem.

Novo orožje bo, kot je izjavil general Hughes, izstrelilo izstrelke iz litiga železa, ki bo imel začetno brzino 8 km na minuto. Izstrelki bo prebili varovalni oklep in bo uničil atomsko raketo.

Čudne grožnje
pariškega šoferja

Trinidesetletni šofer Georges Josephowitch, je poslal francoskemu ministrskemu predsedniku Gouin pismo, v katerem grozi, da bo vrigel v zrak eno izmed postaj "metros" v Parizu, če mu vlada takoj ne prekrši stanovanja. Včeraj so oblasti preiskrale šoferja enastinitve na policijskem komisariatu. Ko je policija odšla v stanovanje, kjer je prebival šofer s svojo ženo in otroci, je Josephowitch izjavil, da ni imel nikoli namena izvršiti svoje grožnje. Med preiskavo stanovanja so našli med osebami družinski predmeti zavojčke dinamita in razstreliva. Zaradi tega je policija šoferja aretirala in ga zadržala.

Velika Britanija je poslala zavezniški misli, ki se trenutno muči v Grčiji, 45 skupin opazovalcev, da bodo sodelovali pri pregledu volilnih imenikov za septembrski plebiscit, ki ga bo odločil o kraljevem vrnilu. Združene države bodo poslane 25 skupin opazovalcev, Francija pa pri nadzorstvu ne bo udeležena.

A. J. CRONIN

KALEJDOSKOP

Niti za obliko se ni kaj prida meniti, hila je svetlomoderne barve; nosil je težke čevlje, rjavkasto kravato, na katero je pripeljal staromodno prano iglo. Morda je bila prav ta njegova znakčnost in tale brezbriznost vzrok, ki ga je izključili od življenjskih prijetnosti tega sveta. Toda vse to, kar je delal po svojem naravnem nagibu, ga nikakor ni oviralo, da ni bil udelež vseh radosti harmoničnega vesoljstva. Deloma je bila morda kriva tudi njegova izbira; to da korenina je bila vedno ista, ker si je vso stavbo svojega življenja zgradil popolnoma sam, odkar je začel hoditi v solo pa do teške vojne preizkušnje, odkar je počasi napredoval v svojem zdravniškem poklicu do važne naloge, ki so mu po njegovih zaslugah poverili v oddelku K.

Nenadoma se je odmaknil od dimnika in se približal pisalni mizi. Njegov izraz se je tako spremenil, da bi lahko rekli, da ni bil

IZ SLOVENIJE

Novi predsednik vlade LRS Miha Marinko je imel 22. t. m. na ljubljanskem radiu programski govor, v katerem je med drugim izjavil: "Vse od osvoboditve je bilo delo vlade ljudske republike Slovenije pod vodstvom njenega doedanjega predsednika Kidriča in v smislu velikih smeric, ki jih je dal markš Tito, usmerjeno na gospodarsko obnovo in izgradnjo LRS kot sestavnega dela federativne ljudske republike Jugoslavije. Kot doleži na naše glavne naloge pretežno gospodarske značaja. Tudi boj s prstostanji reakcionarnih preostankov se bode predvsem na gospodarskem področju. So vrzanih po svojem vojskavem in političnem porazu še ni položil orožja in skuša prav na gospodarskem področju z izrabljanjem naših gospodarskih težav, z zakulisnim prišepetavanjem in s prikrito sabotažo nadaljevati svoje reakcionarno delo.

Pred nami je prvič naloga: dokončno izgraditi in uveljaviti osnovno ljudske oblasti, naše ljudske odbore v smislu pravkar sprejetega zakona o ljudskih odborih, ki je za ustavo eden izmed temeljnih zakonov države. S tem delom je treba hbiti predvsem zaradi tega, ker so markšisti ljudski odbori zaradi prikrivanja komasacije zapadli brezdelju in takako sprejem. Snovanje podjetij, delavnic in lastni prejeti krajevnega ljudskega odbora, koordinacija in kombiniranje gospodarske dejavnosti z raznovrstnimi združenji mo silno poživilo gospodarski polet, produktivno in ustvarjalno silo, od spodaj.

Zbor volivcev in krajevnih ljudskih odborov morata neprestano mobilizirati in aktivizirati ljudstvo za izvajanje vseh gospodarskih nalog.

Za obnovo Slovenije imamo že doleži odobrenih skupno en milijardo 225 milijonov dinarjev zveznih in republikanskih kreditov. Odborjeni krediti so tako veliki, da se bomo morali vsi resno potruditi za to, da bo naša organizacija gradnja dosegla izpolnitve postavljene naloge. Najvažnejša od vseh je gradnja železnice proge pri Borovnici, nato sledi velika dela v industriji, betoniranje Tržaške ceste, ki ga moramo letos dovršiti do Vrhnice in tlakovanje ceste Ljubljana-Jezica.

Danes je ponekod videti, da nam primanjkuje delovne sile, ponekod pa celo govore o brezposelnosti. Niti dela niti delovne sile ne manjka; vprašanje je je v pravi organizaciji in razporeditvi delovnih sil.

Prostovoljno delo in udarnost nam je dalo v naši obnovi izredne rezultate. Vendar opozarjamo, da se markšisti radi strokovnjaki ne manjajo ob silnem delovnem elanu in ob novem odnosu do dela, ki ga kažejo naši udarniki in ki nam omogoča razbijati stare norme. Z izkušnjami, ki si jih nabira naša mladina pri gradnji proge Brekovo-Banovič, se mora okoristiti vse naše delovno ljudstvo.

O načrtovanju delu je Marinko izjavil: "Kdor bi čkal samo na to, kakšen delež udeleževanja v državnem načrtu mu bo odrejen od zgoraj, ta prav gotovo v celoti ne bo zjel vseh konkretnih lokalnih možnosti proizvodnje, ali pa mu bodo naložene prevelike naloge, ki ne bodo uveljavljive." Ko je govoril o nekaterih drugih nalogah in o napakah, je novi predsednik vlade LRS med drugim dejal: "V vsem našem gospodarskem delu je bil glavni cilj produktivna, ne oziroma ne na stroške proizvodnje, samo da bi prišli do čim več domačih blaga. Novi pozitivni odnos delovnih množic, množičnih organizacij in zlasti sindikatov v proizvodnji, silni tekmovalni zagon, nam je ogromno pripomogel, da smo izvajali veliko mnogo nad tistimi brezvestnimi elementi, ki so skušali izkoristiti naše težave v korist svojega osebnega bogatstva.

Mi smo doleži izpodbili osnovno anarhično kapitalistično gospodarstvo, toda nismo se uspeli dovolj uveljaviti našnega gospodarstva. Trenutno smo skoraj na nekaki vmesni stopnji med

enim in drugim. Forme našega gospodarstva funkcionirajo še niso ustale. Mnogo je še iskanih, eksperimentiranja. Na vsakem koraku se borimo s starimi navadami, s starimi pogledi in s škodljivim zaletavanjem naprej.

Uredba o mezdah in plačah je ob času uvedbe brez dvoma pomenila ogromen napredek. Danes pa ne zadovoljuje več v celoti. Ozko apliciranje te štednje povzroča mnogo nepravilnosti pri nagajanju. O nekem splošnem poviševanju plač seveda ne more biti govora.

Blockiranjem v mnogih primerih postaja osnovna ovira pri doseganju naših uspehov. Zato moramo nadaljevati odločno bojo proti vsem pojavom blokiranja.

O prostovoljni politiki, kateri bo treba v bodoče posvečati vso pozornost, je Miha Marinko dejal: "Paziti bomo morali, da s pravo politično kulturno vsebino napolnimo vse oblike društvenega življenja in izlumnemo vse laži — kulturne ostanke starega sveta."

"Vprašanje združevanja — je dejal Marinko — moramo posvečati vse večjo pozornost kot doleži. Toda v marsikaterih združenjih, v nabavno-prodajnih in drugih, je zavladal nezdrav duh, ki nima nič skupnega z nalogo združenja, da gospodarsko podpre delovno ljudstvo pri izboljšanju življenjskih pogojev. Funkcija združenj se mora skladati z interesi osnovnih ljudskih množic. Uspesobiti se morajo, da onemogočijo špekulantske trgovce, ne pa da same gredo isto pot."

Marinko je nato govoril še o v glavnem izvedeni agrarni reformi, o izredno perečem vprašanju zdravstvene službe in zdravilšč, o čemer v zvezi je tudi vprašanje dostojnega honoriranja marljivih specialistov in strokovnjakov in o potrebi mobilizacije še večjega delovnega elana. Ugotovil je, da se razen Sovjetske zveze druge države ne morejo meriti s Slovenci. Baza vseh političnih in gospodarskih uspehov je enotnost Osvobodilne fronte Slovenije in okviru Ljudske fronte Jugoslavije. "Ta vrsta zve-

Komisija za ugotavljanje vojnega dobička je v Ljubljani razpravljala o vojnem dobičku naslednjih oseb: Weingut Gustav, trgovec Pod lesnatom (213.000 din); Vgk Franc, trgovec z nožarskim materialom.

JULIJSKA KRAJINA

Demonstracije v Tržiču
zaradi aretacije dveh kmetov

TRŽIČ, 26. junija — V ponedeljek ob 18. uri je bilo v Tržiču pred občinskim poslopjem zborovanje, ki so se ga udeležili deloma delavci iz ladjedelnice in deloma kmetje. Delegacija treh oseb je nato odšla k častniku za civilne zadeve, kjer je protestirala zaradi aretacije dveh kmetov, ki nista hotela obvezno oddati žita. Enako je zahtevala odpravo polovinskega zakonstva. Množica je demonstrirala invokirala: "Delo in kruh". Ko se je proti 18.40 uri začela razhajati, je nekdo zavpil: "K za porom".

Tedaj je odšla skupina kakih 200 oseb, med katerimi so imele nekateri palice, proti zaporom; uspešnim je odprti glavni vstopni vhod, nato so se drugi vzpenjali na zid. Napadalec je kmalu ustavil policijo; že ob 21. uri je vladal v mestu popolni mir. Pri napadu je bilo ranjenih 8 stražnikov, od katerih so morali enega prepeljati v bolnišnico. Med 31 jetniki, ki jih je hotela osvoboditi množica, je tudi skupina pripornikov zaradi navadnih zločinov.

Civilna policija je aretirala tri osebe, med njimi neko telefonistko, ki je obtožena, da se je upirala policiji ob zantvati, da telefonira po ojačanju.

Streleške vaje
med Sesljanom in Sv. Križem

Trst, 26. junija
Zavezniška vojska uprava je sporočila, da bodo do nadaljnjega obvestila streleške vaje med Sesljanom in Sv. Križem na vodni površini v obsegu približno 8.200 m v daljavo. Strelišaji bodo z nekega položaja s področja Nabrežine.

vedela, da ste tu. Hotela sem v

pisarni gospoda primarja." Z

očmi je pokazala na čiste brisale,

ki jih je držala v roki.

Barclay je malomarno pritrtil

in se vrnil k pedi. "Prosim, je

pomenilo njegovo priznanje; ven-

dar pa se je Fany obotavljala.

"Ne bi hotela, da bi mislila,"

rekl, da se poslužujem vaše sode,

da bi bil zasebni prehod. Misla-

la sem."

"Kar poslušate se je, je resno

dejal Barclay. "Lahko se je poslu-

šite, kadar vam drago. Kaj misla-

te, da mi je mar? Najbrž sode je

v bolnišnici, neke vrste škita za

klobuke. A ne vem natanj bi

potreboval takšno škatio." Ob-

delovnega ljudstva vseh nado-

gov Jugoslavije pod vodstvom na-

ših velikih voditeljev z markšom

Titom na čelu bo tudi v bodoče

garancija, da bomo mogli zastav-

ljene naloge z uspehom izvršiti.

Toda slediti moramo tudi vnaprej

nauniku komunistične partije, ki ga

je tovariš Kidrič ob vsaki priliki

naglašal. Marinko je nato dejal,

da ene zmedo dovoliti, da nam

sovražnik, ki nikdar ne spi, s

svojem rovarjenjem zasenčuje na-

še uspehe, nevedne zapeljuje v

zablode in se trudi, da bi oslabil

politično enotnost našega naroda

in enotnost narodov Jugoslavije,

Predsednik Marinko je nato govoril

o budnosti pred sovražnikom, o

napaki, da nekateri organi vse

tiste, ki godrnjajo, mečejo v en-

koč s starimi, čeprav zakamufi-

ranimi sovražniki, o napaki akti-

vistov, ki s izvajanjem oblasti lu-

di odbija od sebe, o napaki, da

ne odpro vseh ventilov konstruk-

tivni in pozitivni kritiki, marveč

da tudi "onega, ki kakor koli

godrnja, očiglasno kot reakcio-

narja. Opozoril je, da je treba v

ljudstvu razvijati potrebno poli-

tično tenkočutnost, da bi s tem

preprečili, da bi kdor koli zavajal

ljudstvo z zlorabo verskih čustev.

Dotaknil se je tudi procesa proti

Draži Mihajloviču, ki po njegovem

opozorju veličino narodno osvo-

bodilne borbe. Dejal je, da mora

ta proces pomagati ljudstvu, da

TRŽAŠKA KRONIKA

URADNA PREISKAVA
V TREH SLOVENSKIH ŠOLAH

Važno opozorilo staršem in učiteljem

Včeraj se je sestala komisija, ki jo je postavil glavni častnik prosvetnega oddelka pri ZVU in jo sestavljajo prof. Vittorio Rubini, višji šolski nadzornik, Vladimir Žitko, okrožni nadzornik za slovenske srednje šole in Ivan Benčič, okrožni nadzornik za slovenske osnovne šole.

Komisija ima nalogo, da preišče na treh slovenskih šolah morebitne prekrške ukaza št. 89 ZVU, ki odreja, da je na javnih šolah na ozemlju Julijske krajine, ki ga upravljajo zavezniške sile, dovoljeno uporabljati samo knjige, ki jih je odobrila Zavezniška vojska uprava. Te šole so: osnovna šola pri Sv. Ivanu, v ulici Sv. Franciška in v Barkovljah.

Najnovejša prekršitve ukaza ZVU so je pripetila pretekli četrtak na osnovni šoli v ulici Sv. Franciška, kjer poročajo, da je prišla do zdej še neugotovljena oseba in odstranila knjige, ki jih je odobrila ZVU. Prosvetni oddelk poroča, da so na šoli pri Sv. Ivanu knjige ZVU poškovali in jih nadomestili z neodobrenimi, medtem ko so ugotovili v šoli v Barkovljah, da uporabljajo neodobrene knjige.

Danes bodo ponovno odprli osnovne šole pri Sv. Ivanu, Sv. Francišku in v Barkovljah; ob tej priliki bodo učitelje in starše otrok, ki obiskujejo te šole, pozvali, da upoštevajo navodila ZVU, če hočejo, da bodo ustanove nadaljevale z delom.

To sporočilo prosvetnega oddelka ZVU je prejel včeraj višji šolski nadzornik Rubini, ki ima nalogo obvestiti o tem starše in otroke. V šole bodo ponovno vpisali samo tiste otroke, ki že vestno sledijo rednemu učnemu programu in ki bodo uporabljali knjige, ki jih je odobrila prosvetni oddelk ZVU.

Učitelji — sporoča nadzornik — bodo morali dati poročilo, da bodo vestno in lojalno izpolnjevali navodila šolskih oblasti, katerim so podrejeni. Učitelji, ki tega ne bi izpolnili bodo odpuščeni v smislu zakona. Ravno tako bodo morali starši, ki pošiljajo svoje otroke v javne šole, spoštovati navodila, ki jih izdaja prosvetni oddelk ZVU.

Odredba, ki jo je potrdil višji častnik za civilne zadeve polkovnik Alfred C. Bowman je bila izdana kot posledica preiskave triletske komisije, ki je ugotovila, da so na treh šolah uporabljali knjige z neodobrenimi teksti.

Testenine za delavce. Od danes dalje si lahko nabavijo delavci, ki imajo dodatne živilske nakaznice po 600 gr testenin.

Zadnja preizkušnja

Britanske avtomobile pred odhodom na triletsko temeljito preizkušnjo. Slika kaže preizkušnjo z vodo, s katero preizkušajo vodotesnost vrat, oken, strehe in prednjega stekla. Umetni dež ima takšno jakost, kot najhujši naliv v Angliji. "Dež" usmerjajo z vseh strani.

Preizkušnja. Ne da se zavedala, je pritisnila z roko na krmilo. "Vsekakor zaprite vrata," je zamrmral Barclay in na ustnicah se mu je pojavil nevidni nasmeh.

Fany je odšla. Toda njene oči so bile odprte, ko je v primariji sobi urejevala brisaje, premaknila stol in odrgala listič iz koledarja. Slika Suzanne Salt, ki je v baročnem okviru visela kot dobrodelnica in ustanoviteljica oddelka K v večni spomin na steni, je z neodobranjem gledala zakrbeje-ne prvo strčnico. Toda medtem ko je zamisljena hodila sen in tja po elegantni pisarni Sira Selbyja, Fany ni vedela, kaj se je pripetilo. Temni oblaki so se zgrinjali na nebu. Kaj bo ukrenil Barclay? Ali boje, kako bo ukrenil? Nenadoma je Fany začutila v sebi veliko upoštevanje od tega posteneja in pravičnega človeka. Da, imela je rada tudi sira Walterja. Kdo ga pa ni imel rad?

Toda... sir Walter... Mislil je zamrla zaradi glasov, ki so se vedno bolj bližali. Fany se je obrnila. Sir Walter je v spremstvu Prestona prestopil prag dolge sode.

"Dobro jutro, dobro jutro Miss Fanshawe," je vzkliznil in njego-

vo nepremično aristokratsko lice, polno majhnih žilic, se je raztegnilo v nasmeh. "Grožno vreme. Čas pljušča. To bodo opazili naši zdravniški kolegi za notranje bolezni, na žalost... Ze, ze."

Bil je visoke postave, spoštljiv, z bleščajočimi čevlji in sivimi gamasami, s škrobno zavezano kravatno in z ostro gubo na lica. Oblečen je bil v plašč, iz najboljšega blaga in okoli vratu je imel astrahanov ovratnik; srebrni lasje in brada so se povečali njegov aristokratski izraz.

"Ulice...", napravil je pomembno kretanje z roko, učlice so videli vredne usmiljenja. "Avtomobil se je ustavil za pet minut na Drake Street, ravno tam, kjer gredo ogromni kinematografi. Imel sem čast, da sem si ga ogledal. Stvar, ki ni niti za nebesa, niti za zemljo — sultanaka palača z gotoskimi okoli in številnimi minareti. To je nevernarnost in žalitev dobrega okusa. Da, da, da."

"Resnično strašno je zamrmral Preston, medtem ko si je slati plašč in pomelnil Fany z levim očesom. Toda Fany ni imela volje, da bi se šla na nj odgovoriti.

(Nadaljevanje prihodnje)

IZ RAZPRAVNIH DVORAN

Procesi proti demonstrantom

Pred višjim sodiščem Zavezniške vojske uprave so včeraj nadaljevali pod predsedstvom podpolkovnika Charlesa N. Nunneckeja za procesi proti osem, ki jih je aretirala policija pri demonstracijah 12. junija. Depolnile so stali pred sodnikom Salvatore Cassano in Emilia Stranizak, popoldne pa Anton Gregori in Friderick Cosciani.

Po opisu okolja teh manifestacij je Cassano izjavil, da je prišel iz Milj v Trst po nakupih in da je prišel med množico slučajno, ne da bi vedel za demonstracijo; z roko je dal znamenja nekaterim svojim sorodnikom, da bi mu sledili.

Po zaslišanju obrambe ga je sodnik obsodil na 6 mesecev zapore, od katerih tri mesece pogojno.

Za skoraj podoben primer je moral odgovarjati obtoženka Emilia Stranizakova. Zanimala, da bi se udeležila demonstracije. Sodnik jo je obsodil na tri mesece zapore, od tega 2 in pol meseca pogojno.

Za obtožbo, ki so se zdele najhujše, sta morala odgovarjati Anton Gregori in Friderick Cosciani, in sicer zaradi udeležbe pri nedovoljeni demonstraciji, med katero sta vrгла dve bombi; ena je zadela tudi deklico, Gregori je imel tudi

nož. Dejanje je bilo izvršeno pri Sv. Sobi 12. t. m. po polnoči. Po zaslišanju pri obtožbi, ki niso moge podati nič konkretnega proti Coscianiju, je sodnik proglasil tega za nedolžnega. Proces proti Gregoriju bodo nadaljevali danes.

Včeraj se je začela pred izrednim porotnim sodiščem razprava proti Vincencu Turrisi, ki je obtožen, da je ogradil nemškimi SS oddelkom svojega strica Antonia Iurlara, češ, da je podpornik partizanov; s tem je povzročil njegovo aretacijo in deportacijo v Nemčijo. Poleg tega je obtožen, da je odnesel iz stricvega stanovanja razne stvari.

Po zaslišanju nekaterih prič, je sodišče sprejelo predlog javnega tožilca, da je treba brezpogojno zadržati še neko pričo; sodišče je razpravo preložilo.

Odbor ustanove UNRRA za razdeljevanje pomoči

Pristojne oblasti za pomoč javljajo, da je ustanovljen poseben odbor ustanove UNRRA za tržaško pristanje, ki bo pristojen za pošiljanje podpor v Avstrijo, Češkoslovaško, Madžarsko in Jugoslavijo.

Oblasti so izjavile, da prihaja večji del pomoči za te dežele skozi Trst. Za predsednika odbora so imenovali dr. J. A. Nederbragta, ki bo razvijal predstavniki ustanove UNRRA v Trstu in bo odgovoren za delavnost odbora.

Plaćilo vojne škode za obnovitvena dela od junija do septembra 1945

Major Long je otvoril včerajšnjo tiskovno konferenco z naznanilom, da je Zavezniška vojska uprava izdala nov ukaz o izplačevanju vojne škode tistim osebam, ki so izvedle popravilo v vojni poškodovanih hiš med junijem in septembrom 1945. Ukaz vsebuje izrecna določila, ki naj bi preprečila nesporazume, ki so se do zdej dogajali pri izplačevanjih. Namen ukaza je nagraditi tiste, ki so na svojo podobo začeli obnovljati hiše.

Nato je upravniki naznanili, da bodo po odloku finančnega oddelka 13. armadnega zbora vsi bivši vojni udeleženci iz Združenih držav ali osebe, ki imajo tam stalno bivalište, lahko dvigali zneske nakazil, ki jih je izdal zaklad Združenih držav, v finančnem uradu 88. divizije. Osnova za menjavo je 225 lir za dolar. Za olajšanje izplačil so določili, da je treba vsa nakazila, ki so bila izdana pred 30. junijem 1945, predložiti do 30. junija tega leta.

Nato je major Long prešel na povzročila jugoslovanske zasledbene čete, in pristojna jugoslovanska komisija za škodo. Prošnje za to škodo je treba vlagati na omenjeno komisijo, in sicer preko finančnega urada 13. armadnega zbora.

Glede urnika za točenje alkoholnih pijač pripadnikom zavezniških oboroženih sil v Gorici naznanjajo, da je bil omenjeni urnik določen v sporazumu s krajevnim poveljstvom, ki je tudi določilo cene pijač z všteto napitnino.

Kar se tiče možnosti, da bi bilo zavezniškim vojakom dovoljeno prodajati jedajo v gostinah, je upravniki spomnili na že dano obvestilo, po katerem so vsa živila prihranjena izključno za civilno prebivalstvo.

Razpravljali so tudi o snagi